

GRUP DE FUNDACIONS
JAUME BOFILL
INSTITUT PACIS
SERVEIS DE CULTURA POPULAR

MARÇ

1997

NOUS REPTES, NOUS ENFOCAMENTS

El canvi constant ha estat sempre una de les característiques de la nostra societat però en aquest final de segle i de mil·lenni sembla com si la història s'hagués accelerat. Les ràpides transformacions econòmiques, tècniques i culturals estan exigint adaptacions en les estructures socials i polítiques que, davant d'aquesta exigència, es mostren més lentes, i de vegades reàcties, respecte a la innovació i a la creativitat.

El canvi, a més, pot anar en diverses direccions. No és inevitable la direcció única, decidida per uns pocs, que els esdeveniments sovint semblen indicar. La incorporació efectiva d'un nombre cada vegada més gran de ciutadans a les preses de decisió de tots els ordres és el repte primordial per aconseguir una societat més democràtica i més justa en el futur. I el component fonamental per respondre adequadament a aquest repte és l'elevació del nivell cultural.

Les entitats vives, per modestes que siguin, necessiten anar acompanyant constantment les seves activitats a aquests canvis socials. De vegades els convé, però, establir uns moments més intensius d'autoexamen a fi de revisar la seva funció social més a fons. En ocasió dels vint-i-cinc anys de la seva creació, el nostre **FUS, Grup de Fundacions**, dedicat bàsicament a la promoció de l'educació i de la cultura, va iniciar fa dos anys un procés de reflexió interna per tal de veure si calia renovar algunes orientacions i donar així una resposta més adequada als canvis i les transformacions que esmentàvem més amunt. El

resultat s'ha concretat, de moment, en dues noves orientacions de treball: una de caràcter temàtic i l'altra de caràcter organitzatiu.

La nova orientació temàtica implicarà una concentració més gran de les activitats en quatre àrees prioritàries durant els propers tres anys: **perfeccionament de la democràcia**, **acolliment de la immigració**, **millora de l'educació** i **desenvolupament cultural**. L'enunciat d'aquestes àrees és prou ampli, però, com per deixar massa inespecífiques les activitats i els programes de les Fundacions. En el **suplement adjunt** pretenem donar una informació més detallada de les noves orientacions de FUS.

La nova orientació organitzativa implicarà un treball més coordinat de les tres Fundacions del Grup, malgrat mantenir una personalitat jurídica independent. La direcció única, les comissions assessores per temes i la programació conjunta facilitaràn aquesta coordinació.

LECTURA COMENTADA DE LA DIVINA COMÈDIA DE DANT

La lectura de l'obra d'un autor clàssic ajuda a interpretar els nostres orígens i enriquir l'anàlisi del present. És per això que ha semblat als responsables de la Fundació Institut Pacis que aquesta activitat podria organitzar-se d'una forma habitual a La Torre de Can Bordoï a Llinars del Vallès.

La primera lectura escollida és el text de la *Divina Comèdia* de Dant perquè és una obra representativa d'un moment de canvis: la desaparició del món medieval i la configuració dels paradigmes del món modern. Un altre motiu per haver seleccionat aquesta obra ha estat l'oportunitat de comptar com a director de la lectura amb Virgil Ani, professor a la Universitat de Bucarest.

Aquest curs iniciat el 15 de març es preveu que acabi el 21 de juny. Té lloc el primer i tercer dissabtes de cada mes, de 10 a 13 h. A la primera sessió hi va haver una vintena d'assistents que van participar activament en el debat animat pel professor Virgil Ani.

Per a més informació us podeu adreçar directament a la Torre de Can Bordoï tel. (93) 841 05 18 - fax (93) 841 30 72.

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS

DEMOCRÀCIA ELECTRÒNICA

Organitzada per la Fundació Jaume Bofill i la Universitat Politècnica, es va celebrar el passat 13 de febrer una sessió de presentació i discussió del projecte +D.EL.MOCR@CIA. Aquest projecte, que rep el suport de la Fundació Jaume Bofill, pretén trobar nous espais d'informació, debat i col·laboració en relació amb els mecanismes de participació ciutadana gràcies als avantatges que ofereix la xarxa electrònica. A la sessió hi va assistir Steven Clift, pioner en aquesta matèria, que va exposar als assistents l'experiència del projecte *Minnesota Democracy* en el qual s'han inspirat els impulsors de +D.EL.MOCR@CIA.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

NUCLIS D'INTERVENCIÓ PARTICIPATIVA (NIP)

Properament s'iniciaran a Catalunya dues experiències innovadores de participació ciutadana en processos de decisions que afecten instàncies públiques. Aquestes experiències s'inspiraran en les tècniques utilitzades a països com Alemanya, el Regne Unit o el País Basc. La Fundació Jaume Bofill hi participa donant el suport material necessari per garantir el funcionament de l'equip d'experts que ha de dirigir la posta en marxa i la coordinació posterior d'aquests nuclis de participació ciutadana. També en garantirà el seguiment.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

CONVOCATÒRIES

BEQUES D'ESTUDI SOBRE LA JOVENTUT

A principis d'abril s'obre la convocatòria de dues beques de 600.000 .ptes. cada una destinades a estudis sobre la cultura, la participació associativa i les formes de vida dels joves. Les sol·licituds s'han de presentar abans del 31 de maig. Per a més informació adreceu-vos a la secretaria de la Fundació Serveis de Cultura Popular tel. (93) 458 30 04

FUNDACIÓ SERVEIS
FUNDACIÓ JAUME BOFILL DE CULTURA POPULAR

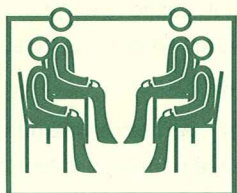
BEQUES PER A TESIS DOCTORALS

Fins el 9 de maig està obert el termini de presentació dels documents requerits per optar a una de les 22 beques d'investigació per a tesis de doctorat que convoquen les Fundacions Jaume Bofill i Serveis de Cultura Popular. Algunes de les àrees temàtiques que la convocatòria considera prioritàries són: condicions vida i treball dels immigrants, diversitat cultural, polítiques culturals, impacte de les noves tecnologies de la comunicació, reforma educativa, polítiques socials i anàlisi de la desigualtat, sistema democràtic i nous mecanismes de participació, i nacionalisme, identitat i noves formes de poder polític. Per a l'edició d'enguany s'han elaborat unes noves bases que podeu recollir a la secretaria de les Fundacions Jaume Bofill i Serveis de Cultura Popular.

FUNDACIÓ SERVEIS
FUNDACIÓ JAUME BOFILL DE CULTURA POPULAR

SEMINARI SOBRE SANITAT

Properament se celebrarà un seminari de presentació del treball realitzat per l'Equip Estudis S.A. sobre *Les tendències de l'evolució de la sanitat a Catalunya i les seves conseqüències laborals i socials*. Comptarà amb la presència d'experts en política sanitària i representants d'organitzacions sindicals i col·lectius d'usuaris. Està previst que duri mitja jornada i tingui lloc a l'Aula Provença.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

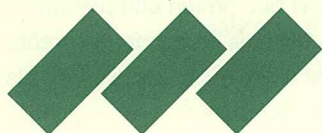
DEBATS DE L'AULA PROVENÇA

El proper 17 d'abril tindrà lloc a l'Aula Provença un altre dels debats que organitzen les **Fundacions del Grup FUS** i la **Fundació ESICO** (Estudis i Cooperació). El tema serà: *Moviment veïnal: reptes de futur*.

Ja ha sortit el resum del debat sobre *El futur de la TV pública*, celebrat el 12 de desembre i en el qual hi van intervenir Imma Tubella, Jaume Ferrús i Joan M. Tresserras. Els interessats en podeu recollir gratuïtament un exemplar a les seus de les Fundacions Jaume Bofill i Serveis de Cultura Popular.

FUS

GRUP DE FUNDACIONS

CONGRÉS SOBRE L'EDUCACIÓ ALS MÈDIA

El pròxim congrés del Consell Internacional de Mitjans Educatius que se celebrarà a Lisboa els pròxims

dies 9 i 10 de novembre, tractarà de l'educació als mitjans dins de l'ensenyament secundari i l'educació d'adults. El congrés serà organitzat per la Universitat Oberta portuguesa i s'adreçarà principalment als investigadors universitaris i als formadors d'ensenyants. Per a més informació adreceu-vos a la Secretaria de la Fundació Serveis de Cultura Popular o aneu consultant la pàgina Web del CIME: <http://www.cndp.fr/icem/>.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

PROJECTE SENDERI, INICIATIVES I EINES PER A L'EDUCACIÓ ÈTICA

La Fundació Serveis de Cultura Popular ha convocat recentment un grup d'entitats i institucions de reconeguda trajectòria en el camp de la sensibilització i l'educació ètica. L'objectiu és intentar **coordinar i rendibilitzar les energies i els esforços dedicats a la reflexió sobre l'educació en valors i la seva pràctica**. A la primera reunió hi han assistit representants de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UB i de la UAB, la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, l'Associació de Mestres Rosa Sensat, Mans Unides, Intermón, l'Institut de Formació Pere Tarrés, la Fundació Catalana de l'Esplai i el Seminari d'Educació per la Pau de l'Associació Pro Drets Humans. S'ha decidit de promoure conjuntament la difusió d'experiències, activitats i publicacions, així com d'afavorir la creació d'espais per compartir idees i reflexions sobre l'educació en valors.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

També dins del marc del **Projecte Senderi**, la Fundació Serveis de Cultura Popular fa una convocatòria d'ajuts a projectes d'aprenentatge i pràctica de valors socials amb la voluntat de facilitar la tasca d'educació ètica que porten a terme diverses institucions educatives. Seran destinataris preferents els educadors i educadores que treballen amb adolescents, bé sigui en l'àmbit escolar o en espais de lleure i d'organització i acció col·lectiva.

Amb aquesta iniciativa es pretén estimular la creació i l'aplicació d'experiències d'educació en valors capaços de transformar la societat, la comunitat o, si més no, l'entorn més pròxim. Han de ser, per tant, projectes que vagin més enllà dels continguts acadèmics o lúdics i que impulsin la participació.

Es consideraran especialment les propostes que facilitin la connexió amb les cultures i subcultures juvenils, que resolguin les contradiccions - reals o aparents- entre la conducta ètica i el fet de tenir un estil de vida jove i modern. Les bases les podeu demanar a la secretaria de la Fundació Serveis de Cultura Popular, tel. (93) 458 30 04.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

PUBLICACIONS PRÒPIES

Col·lecció *QUADERNS DE FORMACIÓ PROFESSIONAL*

8. Jaume Funes, *Les aules taller i els adolescents exclosos*. 1997, 146 pàgs. El fracàs de la FP de 1er. grau té molt a veure amb la impossibilitat legal de treballar fins als setze anys i la necessitat de tenir el Graduat Escolar per accedir al BUP. Per atendre els joves que queden fora de l'ensenyament reglat han anat sorgint arreu de Catalunya les anomenades Aules Taller, on el projecte educatiu és global, pràctic, motivador i relacionat amb el món laboral. Estudi editat en col·laboració amb l'ICE de la UB i l'Editorial Horsori. Disponible a Editorial Horsori tel. (93) 441 60 47.

Col·lecció *CULTURA POPULAR*

8. Francesc Carbonell, *Immigrants estrangers a l'escola*. 158 pàgs. Anàlisi lúcida del fenomen de la immigració a Catalunya i a Espanya procedent del Tercer Món i de les qüestions que planteja. La segona part està dedicada íntegrament a l'educació davant la diversitat ètnica i el multiculturalisme. Disponible a Editorial Altafulla tel. (93) 459 07 08.

FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

ALTRES PUBLICACIONS DISPONIBLES JA A LES LLIBRERIES

Dels moviments d'església a la militància política. Amb aquest títol acaba de ser publicada per l'editorial Mediterrània la tesi doctoral del sociòleg del Departament d'Estudis de la Fundació Jaume Bofill, Joan Costa. Aquesta investigació posa en evidència el paper que varen tenir alguns moviments d'Església (JAC, JEC, JIC, JOC i Escoltisme) en la formació d'un nombre important de polítics que han marcat l'època de la transició democràtica a Catalunya.

Barcelona en lluita. La Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona ha publicat aquest treball de Josep M. Huertas i Marc Andreu. L'estudi, que analitza detingudament la vida de la ciutat de Barcelona entre 1965 i 1996 a través de l'experiència dels moviments veïnals, va rebre l'ajut de la Fundació Jaume Bofill.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

RECERQUES ACABADES

Les tendències de l'evolució de la sanitat a Catalunya i les seves conseqüències laborals i socials. Es tracta d'un treball realitzat per l'Equip Estudis, S.A. i dirigit per Jean-Pierre Malé. Davant del sorgiment en els darrers anys d'un sistema sanitari català sensiblement diferent del sistema vigent arreu d'Espanya, l'estudi vol analitzar el model d'organització dels serveis sanitaris públics a Catalunya, l'evolució recent del sistema català (finançament, gestió i producció de serveis) i els seus efectes positius i negatius sobre professionals i usuaris. Disponible a les llibreries a partir de la segona quinzena d'abril.

La iniciativa legislativa popular. Aquest estudi realitzat per Ferran Camps analitza les normatives reguladores de la iniciativa legislativa popular existents en països occidentals. També compara detalladament les normatives existents en les diverses Comunitats Autònomes i fa un repàs exhaustiu de les primeres aplicacions de les lleis respectives.

"Estimat PSUC": Antropologia política del Partit dels Comunistes de Catalunya. (1956-1984). Aquest és el títol de la tesi doctoral llegida el passat mes de novembre per Carme Cebrián a la Universitat Rovira i Virgili. La investigació pretén omplir el buit existent sobre el PSUC en els estudis sobre l'antifranquisme, especialment en la comprensió de les lluites dels moviments socials i dels partits polítics. Analitza també les transformacions viscudes pel propi PSUC en el pas cap a la democràcia. És un treball que pretén comprendre el significat dels canvis sociopolítics viscuts en aquest país en els darrers trenta anys tot analitzant-los a través d'uns protagonistes d'excepció, com van ser els homes i les dones del PSUC.

Aquests dos darrers treballs pendents de publicació es poden consultar a l'arxiu de la Fundació Jaume Bofill.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

DEPARTAMENT D'ESTUDIS

El Departament d'Estudis ha finalitzat tres projectes dirigits per Joan Costa que es poden consultar a l'arxiu de la Fundació Jaume Bofill.

Un és l'informe-estudi *Realitat, preocupacions i desitjos de la Gent Gran de Centelles* que respon a una sol·licitud de l'Ajuntament de Centelles, Càritas Diocesana de Vic i l'Associació de la Gent Gran de Centelles. Els resultats han de contribuir a fer més operatives les accions d'aquestes institucions

El segon és *Ciutat Badia, Badia ciutat!*. Encarregat per l'Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament d'aquest municipi, vol posar al descobert la problemàtica social de la vida quotidiana dels Badiencs.

L'últim estudi, *La vida associativa del Baix Llobregat. Societat civil i vida quotidiana*, sol·licitat pel Centre d'Estudis del Baix Llobregat, s'ha capbussat en la morfologia i la dinàmica de la xarxa associativa d'aquesta comarca. En conjunt, posa en evidència les constants de l'associacionisme del sector no lucratiu així com les noves tendències que s'hi manifesten.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Fundació Jaume Bofill

Provença 324, 1r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 87 00
Fax (93) 458 87 08
E-mail: jbofill@pangea.org
Horari: 8.30 a 13 i 14 a 17.30
de dilluns a divendres.

Fundació Institut Pacis

Passeig de Gràcia 77, 1r. pis
08008 Barcelona
Tel. (93) 215 86 42
Fax (93) 487 04 88
Horari: 8.30 a 14 i 16 a 17.30
de dilluns a divendres.

Fundació Serveis de Cultura Popular

Provença 324, 3r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 30 04 - Fax (93) 458 87 10
E-mail: fserveis@troc.es
Internet: <http://www.troc.es/fserveis>
Horari: 8.30 a 13 i 14 a 17.30
de dilluns a divendres.

GRUP DE FUNDACIONS

JAUME BOFILL

INSTITUT PACIS

SERVEIS DE CULTURA POPULAR

MARÇ

1997

Com ja s'anuncia en l'editorial del **Full Informatiu** corresponent a aquest trimestre, les activitats de les **Fundacions FUS** es concentraran, a partir d'enguany, en quatre àrees prioritàries:

- PERFECCIONAMENT DE LA DEMOCRÀCIA • ACOLLIMENT DE LA IMMIGRACIÓ •
- MILLORA DE L'EDUCACIÓ • DESENVOLUPAMENT CULTURAL •

En aquest suplement intentem concretar quines han de ser les prioritats pròpies del **Grup FUS** dins de cadascuna d'aquestes àrees.

PERFECCIONAMENT DE LA DEMOCRÀCIA

El sistema democràtic s'ha vist sotraguejat, aquests darrers temps, no només per la corrupció i el conseqüent descrèdit dels polítics i de la política, sinó pels canvis d'ordre econòmic, tecnològic i cultural. Els sistemes electorals, el finançament de les campanyes, els models de partit polític, el paper dels mitjans de comunicació i dels grups de pressió, la difícil transmissió de missatges polítics que expressin la magnitud i complexitat dels problemes reals... són aspectes que exigeixen un esforç d'imaginació i de creativitat per cercar noves formes de participació.

D'altra banda, hi ha un altre aspecte que determina actualment, i determinarà encara més en el futur, la vida democràtica: els marcs territorials on s'expressa més genuïnament la voluntat popular. Els estats-nació estan en crisi, però no queda clar que l'allunyament dels centres de decisió polítics pugui arribar a ser un avenç democràtic. Si la integració en espais molt més amplis és positiva i, potser, inevitable, cal buscar una organització territorial del poder polític que faci compatible la ciutadania, cada vegada més universal, amb la pertinença nacional, cada vegada més afirmada. En aquest context, la democràcia a Catalunya vol dir també la traducció política de la seva afirmació nacional.

Finalment, una democràcia real exigeix un esforç per a la igualtat. Redistribuir la riquesa i assegurar les necessitats vitals del conjunt dels ciutadans com a expressió clara de la solidaritat figuren entre les finalitats fonamentals de la democràcia.

Els objectius de treball del nostre Grup són:

recerca i experimentació de noves formes de participació democràtica tant a nivell d'anàlisi com d'acció pràctica.

estudi i debat sobre noves formulacions de l'afirmació nacional catalana.

observació permanent de l'anomenada crisi de l'estat de benestar i recerca de noves formes de solidaritat.

revisió del procés electoral: anàlisi de l'abstencionisme, nous sistemes d'elecció, finançament de les campanyes, etc.

ACOLLIMENT DE LA IMMIGRACIÓ

La mobilitat de les persones que van d'uns països a uns altres a la recerca de millors condicions de vida és una de les característiques del nostre temps. Aquests desplaçaments provoquen problemes als països que han abandonat, pel fet de deixar més mermades les possibilitats de desenvolupament ja que són les persones en edat més activa i productiva les que marxen. Poden provocar problemes, d'altra banda, als països receptors, que no estan preparats per incorporar quantitats imprevistes de persones que tenen dret a les mateixes condicions de vida que els autòctons. A més, aquesta població immigrada no es homogènia: prové de diferents tradicions culturals, diferents experiències vitals, diferents creences religioses, etc. En conseqüència ens convé a tots plegats una educació basada en la pluriculturalitat i en la comprensió de la diferència.

Com ja hem assenyalat altres vegades, Catalunya ha estat sempre un país de nouvinguts. Durant les darreres dècades, particularment la dels seixantes, va acollir importants contingents de persones provinents, sobretot, del sud de l'Estat espanyol en unes circumstàncies políticament adverses. A aquesta immigració cal afegir-hi ara la que prové de l'Àfrica, especialment del Magrib, que, encara que amb contingents més reduïts, crea nous reptes de diàleg intercultural, d'integració i cohesió social, de lluita contra l'exclusió. La situació actual, que podríem caracteritzar com de normalitat democràtica, ens permet, però, encarar els problemes amb més llibertat i amb més responsabilitat.

Els objectius de treball del nostre Grup són:

fomentar l'estudi de la cultura dels diversos col·lectius i de llurs condicions de vida i de treball en el nostre país.

donar suport a les entitats que es dediquen especialitzadament a alguna de les qüestions apuntades.

afavorir la formació de professionals i de mediadors socials, és a dir, d'aquelles persones que poden fer de pont per facilitar el diàleg i la integració.

promoure serveis d'atenció bàsica als immigrants i afavorir el coneixement mutu entre aquests i els autòctons.

MILLORA DE L'EDUCACIÓ

Una de les conseqüències del canvi constant de la nostra època és que la nostra societat està sempre en un procés de revisió dels seus sistemes educatius. I d'una manera especial del sistema educatiu més institucionalitzat, és a dir, de l'ensenyament reglat. L'escola i la universitat han so-

ferit profundes transformacions en els darrers anys: nous plans d'estudi, noves titulacions, noves tècniques pedagògiques, noves necessitats formatives dels educadors i dels mestres, etc. Aquestes transformacions no acaben de resoldre, però, l'ajustament del sistema a les necessitats i a les vivències dels nois i noies d'avui i, com a conseqüència d'això, el fracàs escolar i universitari continua essent considerable. D'altra banda, l'ensenyament corre el risc de concentrar-se cada vegada més en aquells aspectes més instrumentals de l'educació que potser afavoreixen la capacitació professional, però que deixen de banda els aspectes més humanístics i de formació ètica que poden assegurar el respecte de l'altre i la convivència ciutadana. Caldrà no menystenir, en aquest aspecte, el paper potencial dels moviments i les iniciatives educatives paraescolars. Les nostres Fundacions han procurat sempre acollir les propostes que venien d'aquests moviments i, en la mesura del possible, ho continuaran fent. Però la generalització de l'accés a l'escola i l'augment considerable de la població jove universitària, fan necessari un esforç especial de col·laboració en aquesta direcció.

Els objectius de treball del nostre Grup són:

contribuir a l'anàlisi i el seguiment dels resultats de la reforma educativa i a la recerca de possibles millores de la seva aplicació.

continuar en l'observació de la realitat juvenil i en l'ajuda a les iniciatives que sorgeixen des de dins d'aquesta realitat.

facilitar la creació d'instruments, tant audiovisuals com impresos, destinats a la formació ètica i posar-los al servei d'educadors, mestres i animadors dels moviments extraescolars.

continuar en la producció i distribució de vídeos educatius que facilitin una millor aplicació pedagògica dels plans d'estudi en general.

DESENVOLUPAMENT CULTURAL

La promoció cultural és una de les condicions indispensables per a un autèntic desenvolupament humà i una de les línies de treball que el nostre Grup de Fundacions ha mantingut des del seu origen. Les tres línies exposades anteriorment, d'altra banda, són ja formes concretes de promoció cultural. Però volem recollir aquí, d'una manera específica, el fet que la cultura a la qual té accés la major part de la població està avui produïda i difosa per les grans indústries culturals que traspassen fronteres polítiques i àrees culturals per posar-se al servei de grans interessos econòmics i de grups que malden pel control dels hàbits culturals i de l'opinió pública. A les indústries culturals clàssiques com les del llibre, el disc i el cinema, hem d'afegir ara les noves tecnologies de la informació i, d'una manera paradigmàtica, la televisió en totes les seves formes de producció i difusió. Malgrat que el pensament dominant -per no dir l'únic- en aquestes qüestions, és deixar que l'espontaneïtat del mercat vagi resolent els problemes que es presentin, els poders polítics van prenent mesures que evitin l'anorreament de la seva àrea lingüística i cultural específica i que facin possible la necessària intercomunicació amb l'exterior en vistes a un enriquitment mutu. En aquest sentit, les polítiques culturals europees i els agents que intervenen en llur definició, tenen una importància cabdal per a Catalunya. Evidentment, aquest problema supera amb escreix les nostres possibilitats d'incidir-hi. Però en aquest camp també hi podem col·laborar encara que sigui més modestament que en altres.

Els objectius de treball del Grup són:

anàlisi i seguiment de les polítiques culturals europees a través d'estudis, debats, publicacions, etc.

estudi de l'impacte social i cultural de les noves tecnologies de la informació.

estudis sectorials sobre aspectes de difusió i consum culturals de la societat catalana.

programes orientats a la salvaguarda, estudi, recopilació i difusió d'elements que poden ser considerats patrimoni cultural, tant materials com immaterials.

PROJECTES TRANSVERSALS

Malgrat les prioritats temàtiques assenyalades, les Fundacions del Grup FUS continuaran recolzant projectes i iniciatives de caràcter general que incorporin totes o més d'una de les àrees que s'han indicat. És allò que anomenem projectes transversals. També, més ocasionalment, promocionaran algunes propostes monogràfiques que s'apartin de les prioritats, tot i que aquestes propostes sempre s'hauran de moure en el terreny de l'educació i de la cultura. Sobre aquests projectes, per tant, les nostres Fundacions també restaran obertes a rebre ofertes de col·laboració.

LA TORRE DE CAN BORDOI

Situada en plena natura, a cavall del Vallès oriental i del Maresme, la Torre de Can Bordoï és un lloc de trobada que afavoreix el diàleg lliure, distès i creatiu. Un espai on el silenci convida a la reflexió, tant des del punt de vista espiritual com científic.

El Grup de Fundacions ofereix aquest espai a totes aquelles persones i grups que desitgin compartir el clima tranquil d'acolliment propis de Can Bordoï. Al mateix temps organitza trobades i cursos que anirà anunciant al Full Informatiu

ORGANITZACIÓ INTERNA

Des del punt de vista de la seva organització interna, FUS, Grup de Fundacions treballarà a partir d'ara una manera més coordinada, amb una direcció única i unes comissions assessores per temes que orientaran les activitats del Grup en la seva globalitat. Malgrat això, i atès l'existència jurídica independent de cadascuna d'elles, les tres Fundacions tindran la responsabilitat de la gestió més directa d'algun dels temes enunciats:

La Fundació Jaume Bofill es responsabilitzarà més especialment dels temes de perfeccionament de la democràcia i desenvolupament cultural.

La Fundació Serveis de Cultura Popular ho farà dels temes d'acolliment de la immigració i millora de l'educació.

La Fundació Institut Pacis es responsabilitzarà del projecte de la Torre de Can Bordoï.

Els Projectes transversals seran responsabilitats d'una Fundació o d'una altra segons les conveniències de cada cas.

El nostre Grup ha apostat per aquestes línies prioritàries en un programa triennal (1997-2000) i revisarà cada any els projectes que en seran la concreció. Passat aquest període, s'examinaran els resultats i s'establirà un nou programa.

GRUP DE FUNDACIONS
JAUME BOFILL
INSTITUT PACIS
SERVEIS DE CULTURA POPULAR

Fundació Jaume Bofill

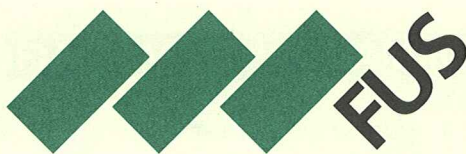
Provença 324, 1r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 87 00
Fax (93) 458 87 08
E-mail: jbofill@pangea.org
Horari: 8.30 a 13 i 14 a 17.30
de dilluns a divendres.

Fundació Institut Pacis

Passeig de Gràcia 77, 1r. pis
08008 Barcelona
Tel. (93) 215 86 42
Fax (93) 487 04 88
Horari: 8.30 a 14 i 16 a 17.30
de dilluns a divendres.

Fundació Serveis de Cultura Popular

Provença 324, 3r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 30 04 - Fax (93) 458 87 10
E-mail: fserveis@troc.es
Internet: <http://www.troc.es/fserveis>
Horari: 8.30 a 13 i 14 a 17.30
de dilluns a divendres.

GRUP DE FUNDACIONS
JAUME BOFILL
INSTITUT PACIS
SERVEIS DE CULTURA POPULAR

JUNY

1997

DEMOCRÀCIA PARTICIPATIVA

Una democràcia plena reclama una més gran participació i implicació dels ciutadans de la que avui es produeix. Disposar d'escenaris de deliberació i decisió sobre afers públics on la participació ciutadana sigui la norma i no l'excepció és un dels reptes que l'actual sistema democràtic té plantejat. Una major participació de la ciutadania requereix unes habilitats, uns valors, unes actituds..., que no es corresponen amb els propis de la cultura política majoritària avui existent. Conscient d'això, el nostre FUS, Grup de Fundacions, ha decidit impulsar la recerca de noves formes de participació democràtica com un dels objectius prioritaris de treball.

És en aquest punt on s'ha d'emmarcar l'experiència que s'està desenvolupant a Rubí. **Els Consells Ciutadans**, nom amb què ha estat batejada la iniciativa, són un laboratori privilegiat des d'on analitzar noves formes de participació. La direcció d'aquests Consells que estaran integrats per 75 persones escollides a l'atzar ha estat encarregada a un equip de polítics de la Universitat Autònoma de Barcelona. La seva funció és la de dictaminar de forma no vinculant sobre la futura utilització dels terrenys de què la Unió Esportiva de Rubí disposa al centre de la ciutat i que properament abandonarà. Els membres dels Consells, repartits en tres grups de vint-i-cinc, combinaran la recepció d'informació provinent d'experts i organismes interessats en la qüestió (p.e. associació de comerciants, de veïns...) amb la discussió i la deliberació. Tot aquest procés durarà quatre dies en sessions de treball d'unes vuit hores aproximadament. Les conclusions quedaran recollides en un informe redactat en primera instància per l'equip director però supervisat posteriorment, i modificat si cal, pels integrants dels Consells.

La principal virtut d'aquesta experiència és que sota paràmetres d'imaginació i creativitat, els Consells Ciutadans de Rubí permetran integrar l'acció pràctica amb l'anàlisi rigorosa en el terreny de la innovació democràtica. Des de FUS, Grup de Fundacions, estem convençuts que aquesta experiència n'il·luminarà de noves, destinades a la participació i el perfeccionament de la democràcia.

CURS DE FORMACIÓ DE FORMADORS EN MEDIACIÓ INTERCULTURAL

Del 30 de juny a l'11 de juliol es farà a l'Aula Provença aquest curs dirigit a persones amb experiència en els camps de la formació d'adults –preferentment amb immigrants– i la interculturalitat. Està emmarcat en el **Projecte Alcàntara**, una iniciativa de AEP Desenvolupament Comunitari i el **Projecte Xenofília**, que té com a objectiu prioritari dissenyar un pla de formació per capacitar persones immigrades per a l'exercici professional de la mediació intercultural. El **Projecte Alcàntara** compta, a més del d'altres institucions, amb el suport de la Fundació Serveis de Cultura Popular.

Per a més informació truqueu a AEP Desenvolupament Comunitari ☎ (93) 268 04 77 o a Projecte Xenofília ☎ (93) 319 00 96.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

ONES PER A LA DIVERSITAT

Aquesta xarxa de programes sobre solidaritat, immigració i intercanvi multicultural ha rebut recentment el Premi d'estímul a la millor iniciativa a favor de la radiodifusió cultural que atorga anualment la Fundació Rafael Peris. Actualment formen part de la xarxa, que va néixer amb el suport de la Fundació Serveis de Cultura Popular, els programes *Altres Veus a Ràdio Contrabanda*, *Cuando la tierra se hace canto* a Punt 6 Ràdio de Reus, *Entre Amics* a Tarragona Ràdio, *Intercultures* a Ràdio Estel, *Tariq a Ràdio Sellarès*, *Vallès sense fronteres* a Ràdio Sant Cugat, *La veu de la diversitat* a Ràdio Manlleu i *La Claca* a Ona de Sants. A més de la xarxa, alguns d'aquests programes reben o han rebut aportacions econòmiques de la Fundació Serveis de Cultura Popular.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

SEMINARI SOBRE DISCRIMINACIÓ ALS

IMMIGRANTS EN L'ACCÉS AL MERCAT LABORAL

El passat 12 de maig es va presentar a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona aquest treball finançat parcialment per la Fundació Jaume Bofill. A l'acte hi van intervenir Roger Zegers, representant de la OIT (organisme impulsor de la recerca en l'àmbit internacional) i Miguel Angel de Prada, del Col·lectiu IOE, responsable de l'estudi. Posteriorment, es va realitzar una taula rodona amb la presència de Lurdes Astigarraga (Càritas), Marisa Fernández (UGT), Miguel Pajares (CITE-CONC), Joan Pujol (Foment del Treball) i Enric Bartlett (Adjunt al Síndic de Greuges).

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

CONVOCATÒRIES

BEQUES PER A TESIS DOCTORALS

El dia 9 de maig va acabar el termini per a la presentació de sol·licituds. S'han rebut 75 peticions. El nombre màxim de beques a concedir és de 22 entre les tres modalitats: beques salari, beques complement i incentius de finalització.

El veredict del jurat es farà públic el 30 de juny i es podrà trobar a l'adreça d'Internet: <http://www.pangea.org/fbofill>.

FUS

GRUP DE FUNDACIONS

CONVOCATÒRIA D'AJUTS A PROJECTES D'ACOLLIMENT I FORMACIÓ D'IMMIGRANTS

Finalitzat el segon termini de presentació d'aquesta convocatòria, han arribat 44 projectes dels quals 27 rebran el suport de la Fundació Serveis de Cultura Popular. Com en altres ocasions, entre les propostes escollides hi ha força varietat d'objectius, orientació metodològica i procedència territorial. Destaca el nombre de projectes provinents d'algunes de les comarques on la immigració estrangera té més incidència com l'Alt i el Baix Empordà, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Maresme i Osona.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

PUBLICACIONS PRÒPIES

Col·lecció TALEIA

49. Associació Esbargi. 1997, 80 pàgs. Esbargi (Educació Social Barris Gironins) és una associació d'educadors socials sense afany de lucre que treballa per a la prevenció de la infància en risc social. Es creà el juny de 1989 fruit del procés de transició que va experimentar el barri de la Font de la Pólvora, de les polítiques socials de l'Ajuntament de Girona i de la transformació professional de l'equip durant la dècada dels vuitanta. Esbargi fa un treball educatiu adreçat als infants, situat en l'àmbit no docent, que intenta reforçar els aspectes de socialització i suport per suplir desatencions del nucli primari. Disponible a Editorial Alta Fulla ☎ (93) 459 07 08.

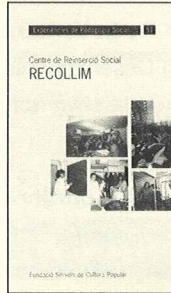
FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

50. Ca la Dona. 1997, 68 pàgs. Ca la Dona és un espai físic i punt de trobada obert als grups feministes i a totes les dones. Té un model organitzatiu basat en la participació i la presa de decisions col·lectives. S'hi fan debats, tertúlies, seminaris, intercanvi d'experiències i reflexions, festes... que neixen de les iniciatives de les sòcies o els grups de dones que comparteixen l'espai. A més d'una biblioteca i un arxiu especialitzats, Ca la Dona disposa d'un servei d'informació i edita una revista que recull els diferents debats i propostes que es donen en el si del Moviment Feminista. Disponible a Editorial Alta Fulla ☎ (93) 459 07 08.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

51. Recollim. 1997, 51 pàgs. El Centre de Reinserció Social *Recollim* s'adreça a persones que estan excloses del món laboral normalitzat i que difícilment hi podran accedir, si no és a través d'un suport personalitzat, per manca de preparació o qualificació professional i hàbits de treball. A partir de la recollida, recuperació i venda de roba de segona mà, *Recollim*

planteja una situació real d'acció productiva que motiva la inserció social des del vessant laboral. Vol ser un mitjà vàlid per a les persones que estan en situació de marginació, perquè gaudeixin d'una qualitat de vida millor i aconseguixin inserir-se a la societat de manera crítica, autònoma i constructiva. Disponible a Editorial Alta Fulla ☎ (93) 459 07 08.

Col·lecció POLÍTIQUES

18. Equip Estudiis, Les tendències de l'evolució de la Sanitat a Catalunya, 1997, 120 pàgs. Aquest estudi ofereix una visió de conjunt de determinats aspectes de l'evolució del sector sanitari a Catalunya, abordats des de la màxima objectivitat i independència. Permet precisar i valorar de manera crítica diverses característiques de l'anomenat model català, especialment les seves conseqüències sobre la qualitat dels serveis per als usuaris i les condicions laborals dels treballadors de la sanitat. Disponible a les llibreries i a la Fundació Jaume Bofill ☎ (93) 458 87 00.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

ALTRES PUBLICACIONS

Estimat PSUC. Amb aquest títol acaba de ser publicada per l'editorial Empúries la tesi doctoral de Carme Cebrián que va rebre un ajut de la Fundació Jaume Bofill. L'autora analitza l'evolució del partit en el decurs de les últimes 3 dècades, a través de l'experiència viscuda dels seus militants. Vegeu també el número de gener d'aquest mateix Full. Disponible a les llibreries.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

DEBATS DE L'AULA PROVENÇA

Properament sortirà el resum del debat sobre **Moviment veïnal: reptes de futur**, celebrat el 17 d'abril i al qual van intervenir Josep M Huertas, Rafael de Cáceres i Andrés Naya.

També s'està preparant l'edició del resum del debat realitzat a l'Aula Provença el passat 28 de maig per presentar l'estudi **Les tendències de l'evolució de la Sanitat a Catalunya**. En aquesta ocasió hi van intervenir Oriol Ramis, Guillem López Casasnovas i Lluís Monset. Els interessats poden recollir gratuïtament un exemplar d'aquests resums a les seus de les Fundacions Jaume Bofill

☎ (93) 458 87 00 i Serveis de Cultura Popular

☎ (93) 458 30 04.

FUS

GRUP DE FUNDACIONS

DEPARTAMENT D'ESTUDIS

El departament d'estudis de la Fundació Jaume Bofill ha rebut l'encàrrec de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries d'elaborar un estudi sobre la realitat social d'aquest municipi. Aquest estudi porta per títol **Castelló d'Empúries. Vida quotidiana i qualitat de vida**. L'impacte que la urbanització d'Empuriabrava (1966) i l'extensió del turisme han tingut sobre l'estructura social de Castelló centrarà bona part del treball. La seva finalització està prevista per a la tardor d'enguany.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

PUNT A LA I

Continua la publicació mensual dels fulls que donen informació sobre recerques acabades recentment i que poden ser adquirides o consultades a la Fundació Jaume Bofill si no han estat publicades. Els títols dels darrers fulls editats són:

37. Avaluació del programa integrat d'educació ambiental de

Cornellà de Llobregat de Marta Rovira, Salvador Cardús, Jordi Solà, i Àngels Marfà; **38. Anàlisi econòmica i recursos no renovables** de Joaquim Solà; **39. Dels moviments d'Església a la militància política** de Joan Costa; **40. Els usos recreatius i turístics dels espais naturals protegits. L'abast del lleure al medi natural de Mallorca** de Macià Blàzquez; **41. El Balanç de la Política d'Habitatge a Catalunya** de l'equip EARHA; **42. Barcelona en lluita, el moviment urbà 1965-1996** de Josep M. Huertas i Marc Andreu; **43. Transport i Ciutat. Una reflexió sobre la Barcelona contemporània** de Carme Miralles; **44. Tractament periodístic de dos fets tecnològics: Els primers Sputnik (1957) i l'arribada a la lluna (1969) a la premsa diària de Barcelona** de Xavier Duran; **45. El heavy metal a Barcelona: aportacions a l'estudi d'una música popular** de Sílvia Martínez; **46. Estimat PSUC. Antropologia del partit dels comunistes de Catalunya (1956-84)** de Carme Cebrián i Serret; **47. Recopilació de proves documentals sobre la discriminació de què són objecte els treballadors migrants en l'accés al treball** de M. Angel de Prada, W. Actis, C. Pereda i R. Pérez Molina. Per obtenir algun d'aquests exemplars o per rebre el **Punt a la I** mensualment adreceu-vos a la Fundació Jaume Bofill ☎ (93) 458 87 00.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

RECERQUES ACABADES

El moviment Hare Krisna a Espanya. Un estudi antropològic. La tesi doctoral llegida recentment per **Jaume Vallverdú** a la Universitat Rovira i Virgili contextualitza la història i el present social i organitzatiu del moviment Hare Krisna a Espanya. Demostra que l'actual conjuntura de l'associació és el resultat d'un cicle adaptatiu que l'ha portat des del sectarisme cap a una actitud de major acomodament en la societat seglar. Aquesta tendència es veu parcialment frenada a conseqüència tant de realitats internes del moviment com de pautes externes d'imatge pública.

És l'ajut al desenvolupament causa de subdesenvolupament? Aquest treball, realitzat per **Roda Ventura, Grup de Juristes**, es proposa d'analitzar els 'Fons d'Ajuda al Desenvolupament' (FAD) i les implicacions econòmiques, socials i polítiques de la seva actuació en el desenvolupament de les poblacions destinatàries de l'ajut.

Reformistas frente a burócratas. Veinte ensayos sobre el catalanismo regeneracionista en España. Col·lecció d'assaigs signats pel professor **Agustí Colomines Companys** que constitueixen una aproximació historiogràfica al debat sobre Catalunya dintre d'Espanya. Els últims capítols estan dedicats a quatre de les grans figures polítiques del catalanisme del segle XX: Enric Prat de la Riba, Lluís Companys, Francesc Cambó i Josep Tarradellas.

Aquestes tres recerques van rebre ajuts de la Fundació Jaume Bofill i es poden consultar a l'arxiu d'aquesta Fundació ☎ (93) 458 87 00.

GRUP DE FUNDACIONS
JAUME BOFILL
INSTITUT PACIS
SERVEIS DE CULTURA POPULAR

Fundació Jaume Bofill

Provença 324, 1r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 87 00
Fax (93) 458 87 08
E-mail: fbofill@pangea.org
Internet: <http://www.pangea.org/fbofill>

Horari durant l'any:
de 8.30 a 13 i de 14 a 17.30 de dilluns a divendres.

Horari d'estiu:
de 8 a 15 de dilluns a divendres.

Vacances del 21 de juliol al 18 d'agost.

Fundació Institut Pacis

Passeig de Gràcia 77, pral.
08008 Barcelona
Tel. (93) 215 86 42
Fax (93) 487 04 88

Horari durant l'any:
de 8.30 a 14 i de 16 a 17.30
de dilluns a divendres.

Horari d'estiu:
el mateix de dilluns a dijous
i divendres de 8 a 15.

Vacances el mes d'agost.

Fundació Serveis de Cultura Popular

Provença 324, 3r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 30 04
Fax (93) 458 87 10
E-mail: fserveis@troc.es
Internet: <http://www.troc.es/fserveis>

Horari durant l'any:
de 8.30 a 13 i de 14 a 17.30 de dilluns a divendres.

Horari d'estiu:
de 8 a 15 de dilluns a divendres.

Vacances del 21 de juliol al 18 d'agost